

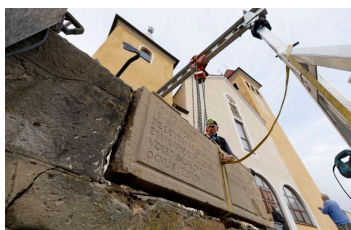
7 | zaujalo nás

Jeseň priniesla rozprávkové plody

3 | COVID-19

Celoplošné testovanie
prebehne v exteriéri

4 | fotoreportáž

Staré náhrobné kamene
na ceste k reštaurácii

6 | aktuálne

Kastrovanie mačiek pokračuje

Nezabudnite chrániť seba i svoje okolie:

**NOSTE
RÚŠKO**

Ruško musí
kompletne
prekrývať
ústa aj nos.

**DODRŽUJTE
ODSTUP**

Udržujte si od
ostatných osôb
odstup aspoň
2 metre.

**UMÝVAJTE SI
RUKY**

Používajte vždy
teplú vodu a
mydlo, v núdzi
dezinfekčný gél.

Spolu to zvládneme!

23. zasadnutie obecného zastupiteľstva

Dňa 19. októbra 2020 sa konalo 23. zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Banka, ktoré:

schválilo

- vítaza verejnej obchodnej súťaže na nehnuteľnosti – novovytvorené pozemky C-KN parc. č. 1355/19 (zastavané plochy a nádvorie) o výmere 445 m² a parc. č. 1355/20 (zastavané plochy a nádvorie) o výmere 246 m² odčlenené geometrickým plánom č. 083/2019 zo dňa 4. 3. 2020 vyhotoveným Ľubomírom Krajčovičom – Merkl, Hlohovecká cesta 65/80, Leopoldov, IČO 45320187 úradne overeným pod sp. zn. G1-167/2020 dňa 13. 3. 2020 z pozemku C-KN parc. č. 1355/1 vo vlastníctve obce Banka zapísanej na LV č. 1300 na Okresnom úrade Piešťany, odbor katastrálny za cenu 50 €/m² pre p. Mareka Čulena, bytom Partizánska 15, 921 01 Piešťany a poveruje starostku obce na uzavretie zmluvy a k právnym úkonom vedúcim k plneniu uznesenia
- užívanie majetku obce Banka – oplotenie futbalového ihriska postupom podľa § 9a ods. 8 písm. e) Zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov ako dôvod hodný osobitného zreteľa, ktorý spočíva v podpore mládežníckeho športu v obci, a to nasledovne: za každý prvý začatý meter štvorcový cenu 50 €/rok a za každý ďalší aj začatý meter štvorcový cenu 10 €/rok pre spoločnosť KBT Piešťany, s. r. o., Hubina 246
- užívanie majetku obce Banka – oplotenie futbalového ihriska postupom podľa § 9a ods. 8 písm. e) Zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov ako dôvod hodný osobitného zreteľa, ktorý spočíva v podpore mládežníckeho športu v obci, a to nasledovne: za každý prvý začatý meter štvorcový cenu 50 €/rok a za každý ďalší aj začatý meter štvorcový cenu 10 €/rok pre spoločnosť Trade Tising, s. r. o., Rastislavova 30, Piešťany
- užívanie majetku obce Banka – oplotenie futbalového ihriska postupom podľa § 9a ods. 8 písm. e) Zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov ako dôvod hodný

- osobitného zreteľa, ktorý spočíva v podpore mládežníckeho športu v obci, a to nasledovne: za každý prvý začatý meter štvorcový cenu 50 €/rok a za každý ďalší aj začatý meter štvorcový cenu 10 €/rok pre spoločnosť MPL espace, s. r. o., Priemyselňa 6, 921 01 Piešťany
- užívanie majetku obce Banka – oplotenie futbalového ihriska postupom podľa § 9a ods. 8 písm. e) Zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov ako dôvod hodný osobitného zreteľa, ktorý spočíva v podpore mládežníckeho športu v obci, a to nasledovne: za každý prvý začatý meter štvorcový cenu 50 €/rok a za každý ďalší aj začatý meter štvorcový cenu 10 €/rok pre firmu Sheriff Taxi, s. r. o. so sídlom v Piešťanoch
- výber zhotoviteľa na automatickú tlakovú stanicu na Podhorskej ulici postupom podľa §117 Zák. č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov – spoločnosť WITEC Piešťany, s. r. o., Radlinského 40A, 921 01 Piešťany, IČO 44691521 za cenu 21 240 € bez DPH
- Zmeny a doplnky č. 3 v bloku 3.06 na parc. č. 1843/10 (orná pôda) o výmere 6 617 m² na základe žiadosti p. Veroniky Valovičovej, bytom Poľná 14, Banka a záväzného stanoviska Okresného úradu

cca 166 m² za cenu 50 €/m²

- žiadosť Jána Blažeka, bytom Lesná 10, Banka o odpredaj/prenájom časti pozemku vo vlastníctve

Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie, ktorý túto lokalitu bude akceptovať bez zásadnejších pripomienok

- vyhlásenie výzvy na predloženie cenovej ponuky na vypracovanie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu miestnych komunikácií Pokojná, Hudobná, Žiacka a Spojovacia
- kúpu časti pozemku oddeleného na základe geometrického plánu č. 177-53/2020, vyhotovený GeoGlobe, s. r. o., Vajanského 28, Piešťany ako novovytvorený pozemok C-KN parc. č. 884/19 (zastavané plochy a nádvorie) s výmerou 589 m² v k. ú. Banka z C-KN parc. č. 884/1 (zastavané plochy a nádvorie) s výmerou 20 158 m² zapísaného na LV č. 1138 z vlastníctva Trnavského samosprávneho kraja do výlučného vlastníctva obce Banka za kúpnu cenu 1 €, ktorá bola stanovená z dôvodu hodného osobitného zreteľa v zmysle § 9a ods. 8 písm. e) Zák. č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov, ktorým je skutočnosť, že uvedený pozemok je odpredávaný vo verejnom záujme obce Banka za účelom vybudovania nového chodníka v obci Banka a poveruje starostku obce k vykonaniu právnych úkonov potrebných na realizáciu tohto uznesenia

samospráva

Nové úradné hodiny stavebného úradu

Stavebný úrad Banka je pre občanov otvorený nasledovne:

- pondelok**
08:00 – 12:00
- streda**
08:00 – 12:00 / 13:00 – 17:00

StÚ Banka

zamietlo

- ponuku p. Ing. Jaroslava Homolu, bytom Topolčianska 33, Banka na odpredaj časti pozemku v jeho vlastníctve parc. č. 1345 o výmere

zrušilo

- Uznesenie č. 288/2020 v znení: „Obecné zastupiteľstvo schvaľuje víťaza verejnej obchodnej súťaže na nehnuteľnosti – novovytvorené pozemky C-KN parc. č. 1355/19 (zastavané plochy a nádvorie) o výmere 445 m² a parc. č. 1355/20 (zastavané plochy a nádvorie) o výmere 246 m² odčlenené Geometrickým plánom č. 083/2019 zo dňa 4. 3. 2020 vyhotoveným Ľubomírom Krajčovičom – Merkl, Hlohovecká cesta 65/80, Leopoldov, IČO 45320187 úradne overeným pod sp. zn. G1-167/2020 dňa 13. 3. 2020 z pozemku C-KN parc. č. 1355/1 vo vlastníctve obce Banka zapísanej na LV č. 1300 na Okresnom úrade

Piešťany, odbor katastrálny za cenu 50 €/m² spoločnosť 3M MGMT s. r. o., so sídlom Odborárska 14, 921 01 Banka a poveruje starostku obce k právnym úkonom vedúcim k plneniu uznesenia“.

- Uznesenie č. 160/2019 zo dňa 7. 10. 2019 v znení: „Obecné zastupiteľstvo schvaľuje kúpu časti pozemku oddeleného na základe geometrického plánu č. 177-76/2019 vyhotovený GeoGlobe, s. r. o., Vajanského 28, Piešťany ako novovytvorený pozemok C-KN parc. č. 884/17 (zastavané plochy a nádvorie) s výmerou 640 m² v k. ú. Banka z C-KN parc. č. 884/1 (zastavané plochy a nádvorie) s výmerou

obce Banka parc. č. 368/1 o výmere cca 36 m²

20 158 m² zapísaného na LV č. 1138 z vlastníctva Trnavského samosprávneho kraja do výlučného vlastníctva obce Banka za kúpnu cenu 1 €, ktorá bola stanovená z dôvodu hodného osobitného zreteľa v zmysle § 9a ods. 8 písm. e) Zák. č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov, ktorým je skutočnosť, že uvedený pozemok je odpredávaný vo verejnom záujme obce Banka za účelom vybudovania nového chodníka v obci Banka a poveruje starostku obce k vykonaniu právnych úkonov potrebných na realizáciu tohto uznesenia“.

výzva

Zriadenie prípojok

Obecné zastupiteľstvo schvaľilo rekonštrukciu miestnych komunikácií – Žiacka, Hudobná, Spojovacia a Pokojná. **Vyzývame občanov bývajúcich na týchto uliciach, aby si v čo najkrajšom čase zabezpečili prípojky na verejný vodovod, kanalizáciu a iné, a to najneskôr do júna 2021.** Po rekonštrukcii komunikácií nebude vyhovené žiadostiam o zrealizovanie prípojok minimálne po dobu 10 rokov.

OcÚ Banka

OcÚ Banka

Celoplošné testovanie prebehne v exteriéri

Počas 31. októbra a 1. novembra 2020 a o týždeň neskôr 7. a 8. novembra 2020 (vždy v sobotu a v nedeľu) sa na Slovensku uskutoční celoplošné testovanie.

V našej obci prebehne testovanie na dvoch miestach:

- námestie pred bývalou škôlkou
- futbalové ihrisko

Testovanie v obci Banka bude prebiehať v nasledovných časoch:

- 08.00 – 12.00 h
(prestávka: 12.00 – 13.00 h)
- 13.00 – 17.00 h
(prestávka: 17.00 – 18.00 h)
- 18.00 – 20.00 h

Testovanie bude dobrovoľné a budú sa na ňom môcť zúčastniť obyvatelia starší ako 10 rokov. Neodporúča sa len tým, ktorí majú viac ako 65 rokov a trávajú väčšinu času doma. Obyvatelia môžu prichádzať v čase, ktorý im vyhovuje (okrem stanovených prestávok).

Vzorok bude odberať zdravotnícky personál. Testovanie prebehne za prísnych protiepidemiologických opatrení. Odporúča sa absolvovať obe testovania. Kto neabsolvuje 1. kolo testovania, musí zostať v karanténe a absolvovať 2. kolo.

Informácie o testovaní v našej obci nájdete na úradných tabuliach, na obecnej webovej stránke obecbanka.sk a na facebookovej stránke [facebook.com/obecbanka](https://www.facebook.com/obecbanka). Podrobné informácie o testovaní vrátane návodu si môžete pozrieť na webstránke venovanej priamo testovaniu – somzodpovedny.sk a na webstránke Ministerstva obrany Slovenskej republiky – mosr.sk.

MO SR, OÚ Piešťany, Ocú Banka

Podnikateľské kilečko je na svete

Ešte pred príchodom druhej vlny koronavírusu schválil parlament súbor zákonov s pracovným názvom Podnikateľské kilečko. Obsahuje viac ako 100 zmien v zákonoch, väčšina z nich sa týka podnikateľov. Prinášame vám prehľad tých, ktoré sú podľa nás najzaujímavejšie a majú najväčší vplyv na zníženie byrokratickej záťaže.

▪ Prvou a pre všetkých podnikateľov najdôležitejšou zmenou je fakt, že daňové a odvodové reformy budú vykonávané len raz ročne – k 1. januáru. Povedie to k výraznému zníženiu byrokracie.

▪ Výšku preddavku na daň z príjmov fyzických osôb bude musieť finančná správa oznámiť. Táto zmena pomôže malým živnostníkom nezabudnúť na svoje povinnosti a zabráni tak prípadným pokutám.

▪ Lehota na vyjadrenie sa k protokolu o vykonanej daňovej kontrole, ktoré je vyžadované od správcu dane, sa predĺži o pätnásť dní na tridsať dní od doručenia vyjadrenia.

▪ Viaceré pokuty boli zrušené alebo znížené – napríklad Slovenská obchodná inšpekcia nebude udeľovať pokuty pri zistení drobných nedostatkov, ale stanoví termín na ich odstránenie. Z nášho pohľadu ide o veľmi veľký krok v prospech podnikateľov. Situácia, keď kontrola u podnikateľa zistila naozaj minimálne nedostatky a udelila likvidačnú pokutu, nebola donedávna zriedkavým javom.

▪ Zaniká povinnosť vystavenia vzoru pokladničného dokladu z eKasy v prevádzke. Neznamená to však, že podnikateľ nemusí vydať pokladničný doklad svojmu zákazníčkovi. Apelujeme preto na všetkých zákazníčkoch, aby pri platbe v hotovosti, platobnou kartou alebo stravovacími poukážkami

vyžadovali doklad o úhrade. Pomôžeme tak všetci spoločne slovenskej ekonomike.

▪ V prípade živnostenského podnikania, došlo k zjednodušeniu zákona. V danej oblasti nastáva viacero zmien, ktoré sú nápomocné malým podnikateľom pri získavaní živnostenského oprávnenia.

▪ Vznikne možnosť prerušenia živnosti najmenej na jeden mesiac (z pôvodných šiestich mesiacov). Takéto rozhodnutie môže podnikateľovi ušetriť v čase krízy stovky eur mesačne.

▪ Budú zrušené rozne oznamovacie povinnosti, ktoré podnikatelia doposiaľ mali. V praxi sa totižto často stretávali s nezmyselnými požiadavkami úradov.

▪ Výška niektorých správnych poplatkov bola upravená. Táto zmena pomôže ušetriť nemalé finančné prostriedky.

▪ Nastáva zmena v legislatíve, ktorá upravuje povinné odvádzanie príspevkov do umeleckých fondov. Táto úprava pomôže najmä umelcom, ktorých koronakríza naozaj veľmi zasiahla.

Podnikateľské kilečko nájdete v Zbierke zákonov SR ako Zákon č. 198/2020. Podnikateľské kilečko bude mať aj svojho mladšieho súrodca, momentálne sa čaká na jeho schválenie. O ďalšej sérii zmien budeme informovať.

Zuzana Baxová Šmehlíková

Generálny pardon

Trnavská vodárenská spoločnosť, a. s. zavedie od 1. novembra do 31. decembra 2020 generálny pardon. O jeho udelení rozhodlo predstavenstvo TAVOSu. Cieľom akcie je zrušiť „čiernych“ odberateľov vody či neoprávnených producentov odpadových vôd. TAVOS upozorňuje, že uvedená akcia nie je represívna a je založená na dobrovoľnosti. Chce dať možnosť potenciálnym zákazníkom, ktorí nemajú podpísanú zmluvu, ale napriek tomu odberajú vodu, resp. produkujú odpadovú vodu, aby sa prihlásili a aby tak zlegalizovali ich „čierny“ odber vody či napojenie na verejnú kanalizáciu. TAVOS zaručuje anonymitu počas akcie. Zaujímavosťou je prihlásenie sa nájdú tlačivo na tavos.sk.

Po tejto akcii (teda po 31. decembri 2020) bude nasledovať represívna akcia s pracovným názvom TAVOS bez čiernych odberov. Pôjde o nekompromisnú akciu zameranú na odhaľovanie „čiernych“ odberateľov a producentov odpadových vôd. Po zistení neoprávneného odberu vody či napojenia sa na verejnú kanalizáciu bude TAVOS, a. s. voči takýmto osobám uplatňovať nielen nároky podľa Zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, ale bude sa obracať aj na orgány činné v trestnom konaní s trestnými oznámeniami pre podozrenie zo spáchania trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. f) Zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona v znení neskorších predpisov, podľa ktorého hrozí za krádež vecí, ktorej odber podlieha spolpatneniu na základe osobitného predpisu, trest odňatia slobody až na dva roky. tlačová správa TAVOS, a. s. (krátené)

Kalendár vývozov triedeného odpadu na mesiac november

Termíny vývozov komunálneho i separovaného odpadu určuje a vývoz zabezpečuje spoločnosť Marius Pedersen, a. s. (tel. č.: 033/77 41 954).

Staré náhrobné kamene na ceste k reštaurácii

Od 29. septembra do 3. októbra pracoval pri Kostole sv. Martina archeológ Tomáš Kucman. S pomocou miestnych dobrovoľníkov a rôznych elektrických či mechanických zariadení rozobral kamenný múr pri starom kostole, v ktorom sa nachádzajú historické náhrobné kamenné dosky. Ich stav sa z roka na rok zhoršoval. Po zreštaurovaní a zakonzervovaní budú umiestnené v starom kostole.

Niektoré náhrobky nie sú kompletne, prípadne sú popraskané, vyryté latinské nápisy sa ťažšie čítajú. Ako prezradil Tomáš Kucman, pod zlý stav náhrobných sa podpísali najmä poveternostné podmienky a cestárska posypová soľ. Kamenné platne obrástli

machom, ktorý ho paradoxne chránil pred ďalšími nepriaznivými vplyvmi.

Časť ohradného múru s náhrobkami, ktorá sa nachádza pri vstupe do starého kostola, vystavali v roku 1948. Okrem náhrobných kameňov sa v murive nachádzali aj tehly,

škridle a predovšetkým kvalitný betón, ktorý bolo nelažké narušiť.

8. október bol kontrolným dňom. Odborníci a zástupcovia cirkvi po viac ako trojhodinovej diskusii načrtli ďalší postup a finálny vzhľad kostolného dvora. Do starého kostola sa bude vstupovať

priamo z chodníka – renesančný portál bude presunutý. Pre vysokú vlhkosť v starom kostole je nutné úroveň terénu kostolného dvora znížiť približne o pol metra.

12. októbra boli náhrobky prevezené do reštaurátorského ateliéru.
Viktor Vrábek

29. september 2020

Reštaurátor T. Kucman odstraňuje mach s pomocou vysokotlakého čerpadla.

30. september 2020

Po vyslobodení zbíjajúcim kladivom sú kamenné časti s pomocou žeriava postupne premiestnené na jednu kopu. Časť vstupného portálu na snímke váži asi pol tony.

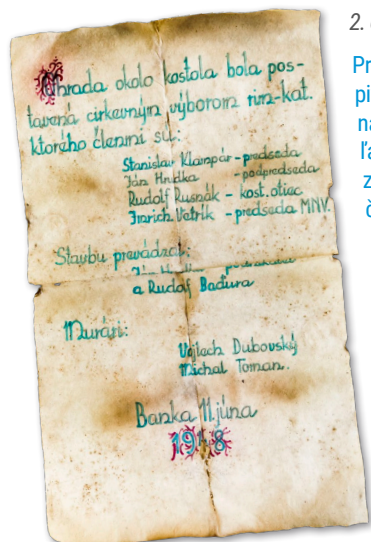
1. október 2020

Niektoré náhrobné kamene sú v dezolátnom stave. Aby sa počas transportu ešte viac nezničili, Tomáš Kucman zatiera praskliny tmelom.

2. október 2020

Aj so zbíjачkou sa dá pracovať s chirurgickou presnosťou. Na snímke kostolník Dominik Jánoška búra murivo, aby sa uvoľnila kamenná platňa.

2. október 2020

Pri rozoberaní muriva bola nájdená stará pivová fľaša so zrolovaným papierom. Sú na ňom vypísaní obyvatelia, ktorí sa podieľali na vymurovaní ohrady. Keďže korková zátka sa rozložila, papier je premočený a čiastočne plesnivý, avšak stále čitateľný:

Ohrada okolo kostola bola postavená cirkevným výborom rímskokatolíckym, ktorého členmi sú: Stanislav Klampár (predseda), Ján Hrudka (podpredseda), Rudolf Rusnák (kostolný otec), Imrich Vetrík (predseda miestneho národného výboru). Stavbu prevádzal: Ján Hrudka a Rudolf Baďura. Murári: Vojtech Dubovský, Michal Toman.

Banka, 11. júna 1948

8. október 2020

V rámci kontrolného dňa si výsledok prvej etapy práce reštaurátora prezrel odborná radkyňa Krajského pamiatkového úradu Trnava Žofia Geričová, dekan Jozef Gallovič, kostolník Dominik Jánoška, korešpondent Rudolf Drahovský a manželja Dušičkovci, ktorí sa venujú izolovaniu sakrálnych pamiatok.

Stál hrad Bana na Banke?

Opäť sa v rubrike Téma venujeme tajomnému hradu Bana. Počas víkendu 27. a 28. septembra sa v piešťanskom mestskom parku konalo podujatie Historické dni. Súčasťou neho bola aj prednáška historika Ľuboša Mordina o hrade Bana, ktorý stál v chotári našej obce. Iba že by nie...

Ľuboš Mordin prednášal v stredovekom odevu. Asi polovicu obecnstva tvorili Bananci. | foto: vv

Vieme veľa a zároveň nič

Hrad Bana oprávnene patrí k neprebádaným slovenským hradom. Ľuboš Mordin z trenčianskeho múzea tvrdí, že informácií o hrade Bana nie je práve málo, avšak stále nepoznáme kľúčový fakt – presnú polohu hradu a či vôbec stál na území obce Banka.

Informácie o tomto hrade odborníci čerpajú z rôznych dobových listín a kroník. Tie prinášajú napríklad prehľad o majetkoch, ktoré sa nachádzali v hradnom panstve a tiež o majetkoch, ktoré muselo panstvo odvieť. V prípade kroník je potrebné brať informácie s rezervou – keďže boli písané na objednávku pre kráľa, fakty zvykli byť prikráslené. Príkladom môže byť aj súbor stredovekých uhorských kroník Činy Uhrov vytvorený na prelome 12. a 13. storočia, ktorý zahŕňa aj pasáž o hrade Bana. Podľa Ľuboša Mordina však tento text znie vierohodne: „*Spomienka o hrade Bana neobsahuje prikrášľujúce prvky, iba opisuje terén a hrady na ňom sa nachádzajúce. Dokumentuje tiež príchod staromaďarských kmeňov na naše územie. Traja maďarskí vojvodcovia prechádzali územím Považia a zaberali jednotlivé hrady. Menovite to boli hrady Trenčín, Beckov, Bana a Šintava. Svoju púť ukončili na brehu rieky Morava.*“

Kde presnejšie?

Vďaka kronike Gesta Ungarorum vetera, ktorá bola napísaná počas vlády kráľa Bela III. a tvorí súčasť diela Činy Uhrov, vieme, že hrad sa s istotou nachádzal v oblasti Považia. Pátranie po polohe hradu

by bolo oveľa jednoduchšie, ak by boli k dispozícii dobové mapy. Tie však pred tisíc rokmi prakticky neexistovali.

Jestvujú názory, že hrad stál v chotári obce Veselé. „*Podložené to má byť tým, že starý maďarský názov obce Vígvár znamená v preklade Veselý hrad. Neskôr sa výskumami dokázalo, že hrad sa tam s najväčšou pravdepodobnosťou nenachádzal,*“ hovorí Ľ. Mordin.

Iný, o trochu reálnejší odborný názor hovorí, že hrad stál na kopci zvanom Hradište, ktorý sa nachádza v chotári Moravian nad Váhom (z asfaltovej cesty smerujúcej na Výtoky je potrebné odbočiť vpravo a pokračovať lesom asi poldruha kilometra). Táto hypotéza je často napádaná odborníkmi, ktorí túto polohu nepovažujú za takticky významnú.

Z roku 1299 pochádza súpis majetkov uhorského vojvodu Matúša Čáka Trenčianskeho, v ktorom sa uvádza slovné spojenie „castrum Pekchen“, v preklade „hrad Piešťany“. „*Znamená to, že hrad sa musel nachádzať v blízkosti vtedajšej obce Piešťany. Najlepšie tomuto kritériu vyhovuje Banka,*“ doplnil Mordin.

V chotári Banky pripadajú do úvahy dve polohy – lokalita Strážne za Obrázkovou horou a terasa na Topolčianskej ceste. Hoci dávny názov Strážne napovedá o prítomnosti obrannej stavby, lokalita nie je z bojového hľadiska výhodná. Túto lokalitu by definitívne vylúčil podrobný archeologický výskum.

Strategicky najvýhodnejšou možnosťou je terasa, na ktorej stojí Kostol sv. Martina. Ide o

rovinatú vyššie položenú časť dnešnej Topolčianskej cesty. „*Ak sa hrad nachádzal niekde v priestore dnešnej Banky, nachádzal sa v blízkosti rieky Váh, ktorá nebola regulovaná a menila svoje koryto. Vytvárala podmáčanú pôdu a neprístupný terén pre niekoho, kto by chcel hrad dobyť,*“ hovorí Ľ. Mordin.

Potvrdeniu či vyvráteniu tohto názoru bráni intenzívna urbanizácia obce. „*Robiť kvôli výskumu výkopy by znamenalo zbúrať niekoľko domov, čo samozrejme, nikto nechce dopustiť. Informácia, že by sa mal hrad nachádzať pod základmi dnešného kostola, je teda ťažko preukázateľná,*“ dodáva.

Žiadne stopy

Presná podoba hradu nie je známa, preto si musíme analogicky pomôcť podobnými opevneniami. Hrady v období Veľkomoravskej ríše boli vystavané z dreva. Bývali chránené drevozemnými valmi, nad ktorými sa týčila veža. Drevo však podlieha hnitiu a rozkladu, a preto sa dôkazy o existencii hradu Bana hľadajú veľmi ťažko.

Kamenné hrady (napr. Tematín) sa začali budovať až v 13. storočí po príchode mongolskej hordy, ktorá podľa niektorých zdrojov vyvražďila dve tretiny obyvateľov Uhorska.

Malý, no významný

Je pravdepodobné, že nešlo o veľký hrad. Obývala ho zrejme len vojenská posádka, ktorú tvorilo dvanásť až pätnásť členov. Civilné obyvateľstvo priamo na hrade nežilo, mohli však žiť v podhradí, z ktorého neskôr vznikla obec.

Pod hrad Bana spadalo 21 obcí. Väčšina majetkov hradu sa nachádzala paradoxne nie na Považí, ale v Ponitří, jeden dokonca mimo dnešného Slovenska. „*Hrad Bana zdieľal jeden zo svojich majetkov s hradom Beckov. Išlo o obec vo Vespréme na území dnešného západného Maďarska,*“ prezrádza Ľuboš Mordin.

Z roku 1258 pochádza záznam o konflikte medzi obyvateľmi hradu Bana a zoborským opátom o obec Krakovany. Kráľ Belo IV. spor prešetril a napokon rozhodol, že Krakovany sú majetkom zoborského opátstva. Komu ale tento majetok reálne patril, nevieme.

Prečo Bana?

Historik Ľ. Mordin priniesol nový pohľad na pôvod názvu hradu, a teda teoreticky aj našej obce. Tvrdí, že názov Bana pochádza z historického slova „banum“, ktoré označuje jednak územie, taktiež poplatok, ktorý sa na tomto území vyberal, a v neposlednom rade sa tento pojem používal aj na označenie pokuty. Je isté, že aj z oblasti Považia sa odvádzalo tzv. banné.

Zánik

Nie je jasné, či bol hrad zbúraný, alebo zanikol postupne. S rozvíjajúcim sa poľnohospodárstvom sa upravoval aj tok Váhu. Je možné, že Váh bol odklonený natoľko, že poloha hradu prestala byť takticky výhodná. Úlohu hradu Bana prebral v 13. storočí hrad Tematín, ktorý bol vybudovaný z kameňa v ťažšie dostupnom teréne.

stranu pripravil
Viktor Vrábek

aktuálne

Kastrovanie mačiek pokračuje

V mesiacoch august a september prebiehala kastrovačná akcia premnožených mačiek v obci Banka. Z pätnástich mačiek bolo kastrovaných trinásť, zostali ešte kastrovaných trinásť, zostali ešte dvaja nedolapiteľní kocúri. Mačky boli kastrované, odčervené, odblíšené, boli im vyčistené uši a boli vakcinované proti besnote. Vypustili sme ich do svojho prirodzeného prostredia. Uško majú zastrihnuté v tvare písmena „V“.

Touto cestou ďakujeme pani starostke obce Banka Tatiane Julinyovej za príspevok na kastráciu v hodnote 500 eur a pani Mesárošovej s rodinou za odchyty a prevozy mačiek. Zostali ešte malé, asi trojmesačné mačence, ktoré sa nedajú kastrovať, a spomínaní dvaja kocúri, ktorých sa budú pokúšať priebežne odchytiť. Ak sa nám uvoľní miesto, malé mačence budú prijaté v útulku.

Opakovane apelujeme na majiteľov mačiek, aby si ich dali kastrovať a neprišlo tak k opätovnému premnoženiu. Mnohokrát býva toto potomstvo nemilosrdne vyhodnené. Robili sme už dvakrát kastrovačný projekt mačiek pre majiteľov za veľmi výhodnú cenu, budeme ho opakovať na jar. Termín zverejníme na našej facebookovej a webovej stránke.

Naše stanovisko je nemenné: Prosíme, neublížte pouličným mačičkám. Mačka je prirodzenou súčasťou miest a obcí. Názory na pouličné mačky sú rôzne, niektorí žiadajú ich celkové odstránenie. Neuvedomujú si však, že ich miesto zaujmú hlodavce. Práve mačky plnia veľmi významnú úlohu pri likvidácii hlodavcov. Ľudia mačky prikrmujú a budú prikrmovať i naďalej, ale treba to robiť s mierou. Nekrýmte mačky odpadom, po ktorom zostáva znehodnotený páchnuce jedlo a okolie plné plastov.

Mačka je dravec a o potravu sa vie postarať aj bez zásahu človeka. Počet mačiek je nutné redukovat kastrovaním, nie ich likvidáciou – je to neprijateľný, neúčinný a nehumánny spôsob. Pokiaľ sa mačky kastrojú, udržuje sa ich stav na rovnakej úrovni aj napriek prikrmovaniu, pretože sa ďalej nerozmnožujú a zároveň si udržujú svoje teritórium, kam cudzie mačky jednoducho nepustia. Odchyt túlavých mačiek je náročný a útulok nedisponuje dostatočnými kapacitami na ich umiestnenie. Všetkým zvieratám, ktoré sa dostanú do útulku, sa snažíme nájsť nový domov.

Lubomíra Baleková,
Útulok Piešťany

zo školských lavíc

Školský život ochromila druhá vlna koronavírusu

Povinné nosenie rúšok sa stalo bežnou rutinou aj pre žiakov prvého stupňa. Niektoré deti si už zvykli, no všetci sa tešíme na dobu, keď rúška už nebudeme potrebovať vôbec.

Prvostupniari sa zabavili na kolobežkách. | foto: Katarína Kondvárová

- V týždni od 21. do 25. septembra prebiehal Európsky týždeň športu. Každý rok cvičíme cez prestávky, ale tento rok sme sa aspoň symbolicky rozcvičili na ihrisku.
- V utorok 22. septembra sme spoločne privítali jar. Obliekli sme sa do hnedej a oranžovej farby.
- Integrované tematické vyučovanie na tému Európsky deň jazykov nám dňa 23. septembra poskytol náhľad do etymológie a rozšíril naše geografické obzory. Preveril naše pohotovosť reakcie a vnímanie v cudzom jazyku. Nezanedbali sme však ani naše manuálne zručnosti. Všetci sme sa niečo nové naučili hrovou a nenútenou formou, dozvedeli sme sa zaujímavé fakty o jazyku a užili si krásny deň.
- 24. septembra sa žiaci prvého stupňa zúčastnili akcie s názvom Popoludnie na kolobežkách. Po úspešnom prekonaní dráhy sme ocenili všetkých súťažiacich diplomom, ktorý im bude pripomínať tento super deň.
- 29. septembra sme sa zúčastnili podujatia, ktoré zorganizovala knižnica pri príležitosti festivalu rozhlasových rozprávok Zázračný oriešok. V škole sme privítali spisovateľa Petra Karpinského a jeho spolupracovníkov. Deti si vypočuli úryvok z rozprávky Žofrej. Zaujímavou formou nám tvorcovia prezradili, ako rozprávky vznikajú, a porozprávali deťom obsah rozprávky z prostredia školy. Ďakujeme za pútavé rozprávanie!

Róbert Valovič, ZŠ Banka

šport

Tenisti ukončili letnú sezónu

V priebehu celej letnej sezóny organizoval Tenisový klub Banka amatérsku tenisovú ligu. V polovici septembra bola séria turnajov zakončená záverečným finálnym turnajom.

| foto: archív TK Banka

Liga pozostávala celkom z piatich turnajov vo dvojhre. Každý z nich bol losovaný inou formou, aby si mohli hráči vyskúšať rôzne formáty turnaja. Za každý turnaj zbierali body, ktoré na konci rozhodli o celkovom víťazovi ligy. Úspech u amatérskych hráčov mal tiež turnaj formou Davis Cupu, na ktorom hrali striedavo dvojhru a štvorhru.

Rozbehli sa aj tréningy detí vo veku 5 až 7 rokov, z ktorých na jar bude plnohodnotná prípravka klubu. Na kurtoch si zahrali aj

oznam

Nádoby na papier podstúpia kontrolu

Dňa 5. novembra 2020 prebehne v obci kontrola a označovanie nádob na papier. Je potrebné v daný deň najneskôr do 9.00 h vyložiť nádobu(y) pred dom tak, aby mohla(i) byť skontrolovaná(é) a označená(é) nálepkou.

Obecný úrad Banka eviduje obyvateľov, ktorým boli vydané nádoby na odpad. Obec má nádoby v prenájme od spoločnosti Marius Pedersen, a. s. Pokiaľ v uvedený termín nebude(ú) nádoba(y) vyložená(é), obyvateľ je povinný uhradiť stratu v sume 28,68 eur/nádoba alebo vrátiť nádobu(y) na obecný úrad. Je nevyhnutné používať nádoby na účel, na ktorý sú určené – na zber papierového odpadu.

OcÚ Banka

šport

Mladí futbalisti opäť vyhrali

V sobotu 10. októbra odohrali bananskí prípravkari na domácej pôde ďalší úspešný zápas. Hlohovec zdolali 5:2. Gratulujeme!

red

poďakovanie

Praktické dary na boj proti koronavírusu

Ďakujeme p. Marekovi Bartovicovi a p. Kataríne Bartovicovej za zabezpečenie zásobníkov na papierové utierky vrátane papierových utierok, taktiež za dezinfekciu na podlahy a povrchy, rukavice a rúška.

ZŠ s MŠ Banka

Jeseň priniesla rozprávkové plody

Ak by sa tento rok konala výstava zeleniny a ovocia, o exponáty by rozhodne nebola núdzka. V priebehu októbra sa nám prihlásilo množstvo pestovateľov a do virtuálnej galérie sme prispeli aj my so svojim hubárskym úlovkom.

Druhá polovica septembra nebola veľmi bohatá na vlahu, sucho sa prejavilo dokonca aj v našich lesoch. Hoci sme nachádzali rôzne veľké bedle, väčšina z nich bola suchá. O to väčším prevkapaním bol nález dvoch vatovcov obrovských. Musíme priznať, že vatovec v cestičku chutí neskutočne dobre...

| foto: Viktor Vrábek

Pani Jozefína Šebovej sa v záhrade urodila nadrozmerná tekvica. Koľko centimetrov má v obvode, vieme povedať len približne (asi 170 cm), pretože krajčírsky „cólštok“ jednoducho nestačil. Niekoľko desiatok kilogramov vážiaca tekvica poslúži ako dekorácia. Ostatné tekvice putovali vnúčatám.

| foto: Viktor Vrábek

Dulu podlhovastú (cydonia oblonga) s hmotnosťou 1,1 kg vypestoval pán Rudolf Chalás. Pestovaniu dúl sa venuje už desať rokov. Manželka Silvia prezradila, že dula doma používajú vo forme čaju, džemu, kompótu, kvasu, detskej výživy, no poslúži aj ako dekorácia na zákusoch.

| foto: Silvia Chalásová

Pánovi Ladislavovi Rusnákovi sa urodili dve „jabĺčka“ ako z rozprávky. Jedno váži 600 g, druhé o niečo menej. Obe narástli na tom istom tenkom konárikú na asi desaťročnej jabloni. Ako manželia Rusnákovi prezradili, na čerstvých jablkách si pochutnali vnúčatá (na snímke vnučka Karolínka).

| foto: Viktor Vrábek

súťažný hlavolam

Rakúsko-pruská vojna

V roku 1866 prebiehala Rakúsko-pruská vojna. Obyvateľstvo muselo zabezpečovať potraviny pre vojsko a krmivo pre kone. Aby utrpenia nebolo málo, obyvateľstvo postihla epidémia cholery. Začiatkom jesene zomrelo ... (tajnička na 28 písmen). Cholera prinášali zvyčajne vojaci.

AKCIA ÁTRIUM
BAVIČ BIOGRAF
BOROVIČKA
BURLAK DIALNICA
FABRIKA FIASKO
GORAL JAGUÁR
KOLUMBÁRIUM
KRAUL KRÁLIK
MUSTRA NAPÄTIE
OLOVO OPIERKA
OSIVO OVČIAK
PARADOX PARTIZÁN
PERLIT POHLAVÁR
RAŇAJKY REKLAMA
STUDŇA ŠKODA
UČNICA VSUVKA
ZLIATINA

Z	L	I	A	T	I	N	A	Š	F	I	A	S	K	O	T	X
Y	A	C	I	N	L	A	I	D	R	A	K	V	U	S	V	O
A	R	T	S	U	M	I	N	D	K	K	R	Á	L	I	K	D
P	O	H	L	A	V	Á	R	Č	S	Y	E	G	A	V	Ť	A
T	G	O	L	S	Z	A	I	C	K	A	I	E	O	O	K	R
I	A	K	A	I	Č	V	O	J	N	A	P	Ä	T	I	E	A
L	E	C	T	M	O	O	A	A	K	B	O	Y	R	O	B	P
R	V	R	I	R	A	Ň	T	G	E	R	L	B	A	V	I	Č
E	A	O	O	N	A	S	T	U	D	Ň	A	Š	K	O	D	A
P	V	B	B	R	Č	A	N	Á	K	F	B	U	R	L	A	K
Á	T	R	I	U	M	U	I	R	Á	B	M	U	L	O	K	Y

- Jeden z riešiteľov hlavolamu získal **Veľkú knihu o hubách (P. Jordan a S. Wheeler)**, ktorú do súťaže venoval **Marek Polák – Antikvariát Knihaantik**. Pošlite **do 20. novembra 2020** správne riešenie hlavolamu spolu s vašimi kontaktnými údajmi na **e-mailovú adresu sutaz@obecbanka.sk** alebo ho vhodte v obálke do **vyhradenej schránky na obecnom úrade**. **Zapojením sa do súťaže súhlasíte so spracovaním osobných údajov**. Prajeme veľa šťastia!
- Riešenie z minulého čísla znie: **prezident Tomáš Garrigue Masaryk**. Výherkyňou knižky **Atlas ľudského tela** sa stala **Michaela Uhrínová**. Gratulujeme!

POMOC OBETIAM

- trestných činov -

*Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
v každom krajskom meste vytvorilo
informačné kancelárie pre obete trestných činov.*

V ktorých mestách nás nájdete?

Ak sa cítite byť obeťou, sú Vám **BEZPLATNE** a **DISKRÉTNĚ** poskytnuté základné informácie a usmernenie a sprostredkovaná odborná pomoc v oblasti:

- psychologického poradenstva
- sociálneho poradenstva
- právnej podpory a usmernenia.

Medzi **ZÁKLADNÉ VYBRANÉ PRÁVA** obeť patrí aj:

- právo byť vypočutý,
- právo, aby sa s Vami zaobchádzalo s úctou, rešpektom a citlivo,
- právo na odbornú pomoc,
- právo na informácie v zrozumiteľnej forme,
- právo na odškodnenie.

Usmerníme Vás ako postupovať pri ochrane svojich práv a na koho sa obrátiť.

www.prevenciakriminality.sk